

V soboto je bilo 125.000 mož brez dela.

Pomanjkanje premoga v Clevelandu je zaprlo šole in tovarne. Tekom nedelje je dospelo 50.000 ton premoga. Družine v velikem pomanjkanju. Zatrjuje se da bo premoga dovolj.

Tekom nedelje je dospelo v Cleveland toliko premoga, da je električna kompanija namenila, da dobijo elektriko lahko vse tovarne in da se zopet lahko prične z delom. 125.000 delavcev se vrne na delo. Tudi šole so dobile premog, tako da se bo nadaljevalo s poučevanjem. Na 45.000 ton premoga so privlekli železnice in v parniki v Clevelandu nedeljo. Položaj je zopet normalen. Toda v petek in soboto je bil položaj sledeč:

Pomanjkanje premoga v Clevelandu je tako akutno, da je bilo v soboto od dela odloženih 125.000 delavcev v Clevelandu, ker je električna kompanija zaprla električno silo najmanj 2000 tovarnam radi — pomanjkanja premoga. Kompanija ima premoga ravno dovolj še za dva dni, da daje silo električni železnici in za razsvetljavo v hišah. Vsi veliki trgovinam na Euclid ave. in na Square je kompanija odvzela elektriko za razsvetljavo trgovin. Enako se godi tudi drugim mestom. Governor Cox je že enkrat brzojavil v Washington z grožnjo, da on ne bo odgovoren za položaj, če se ga ne posluša. Dosegel je toliko, da se je poslalo v Cleveland 15.000 ton premoga. Ta premog dobi najprej električna kompanija, da ga bo imela dovolj za cestno železnico in za vsaj polovico tovarov, ki so sedaj zaprte. Ostali premog bodo razdelili najbolj potrebnim družinam, in sicer eno tona vsaki. Po železnici in po parnikih prihaja premog v mesto. V Lorainu so dobili na dveh parnikih štirinajst tisoč ton premoga, ki je ležal tam brez rabe. Ker je bilo pristanišče zamrznjeno, so najeli velike ledolomce, ki so razbili led in tako omogočili parnikom iti v Cleveland. Še šest tisoč parnikov, ki imajo najmanj 50.000 ton premoga bo zaplenjenih od države, in premog razdeljen družinam. Kakih dvajset vlakov, vsak s 50 vozovi premoga, v vsakem vozu 40 ton hiti proti Clevelandu, da odpravi pomanjkanje. 25.000 družin v Clevelandu je, ki nimajo premoga. Vzrok, da je premoga zmanjkalo je sledeč: Iz Washingtona je dospelo povelje, da se mora ves premog, kar se ga nakopije v Ohio, poslati v Michigan in Minnesota ter druge severne države. Raditega se je zgodilo, da je stalo okoli Clevelanda 4000 železniških vozov premoga, ki so čakali, da jih odpošljejo proti severu, a v Clevelandu je našlo to tisoč ljudi zmrzovalo. Drugi pa je pri razdelitvi premoga mnogo "red tape", ali birokracije, nesporazuma, itd. Sedaj so na delu governor Cox, državni in železniški nadzorniki premoga, da se odoporne ljudem. Tudi izvanredno zgodnje mrzlo vreme je povzročilo da je pomanjkanje še večje kot sicer.

Država prosi vse trgovce, da uporabijo kolikor mogoče malo elektrike za razsvetljavo in napise. S tem se hrani premog.

Zedinjene države zahtevajo 15.000 mož, starih nad 31 let, ki se bodo organizirali v domačo gardo. Uporabili jih bodo za varstvo arzenalov, mostov in drugih važnih mest v vojaške svrhe. Če oni, ki niso podvrženi vojaški dolžnosti, torej oni, ki niso registrirani, se sprejmejo. V Clevelandu so jih potrdili v soboto 32.

Iz Washingtona je dospelo v soboto povelje, da zvezne oblasti nemudoma aretirajo Avstrijca Carl Rothnagel, ki stanuje na 9817 North Boulevard. Rothnagel je opisan kot nevaren sovražnik tujec. Rothnagel je prišel v Ameriko l. 1907 in je stanoval v različnih mestih. Dasi je živel jako bogato in udobno ter je bil vedno dobro preskrbljen z denarjem, pa je policiji pokazal le \$30. Izdeloval je violine. Ob enem je bil aretiran še drugi Avstrijec, Frank Lawrence, ki je grozil s smrtjo predsed-

niku Wilsonu.

—Dr. Carniola, 493 LOTM prireditelje 12. januarja v Grdinovi dvorani plesno veselico.

—Policija je v petek aretirala 20 slackerev, ki se niso registrirali. Sedaj so že na potu v Camp Sherman.

—Slovenec Josip Hribar, ki je inženir v ameriški armadi in se nahaja na vojni fronti v Franciji, nam je poslal jako zanimivo pismo iz fronte. Hribar je edin Slovenec na francoski fronti, saj kolikor je njemu znano. Njegovo pismo priobčimo v prihodnji tevilki. Hribar je Clevelandčan in bo njegovo pismo prijatelje in znanke gotovo zanimalo.

Vojna resolucija odobrena na shodu Slovencev v Clevelandu

—Resolucija, ki je bila sprejeta pri zadnjem shodu Slovencev v Clevelandu, glede naznanitve vojne Avstriji, se glasi sledeče: Ker je ameriška vlada po dolgem in temeljitom prevdarjanju prišla do zaključka, da je potrebno, a mestno, in opravičeno razglasiti vojno stanje med Z. D. in Avstrijo — Ogrsko vlado, sklenjeno, da Slovenci zbrani na javnem shodu 13. dec. 1917, v Grdinovi dvorani, Cleveland, Ohio, 1. odobrimo in izrazimo svoje veselje nad tem, da je predsednik Wilson napovedal Avstriji vojno. 2. V imenu celega slovenskega naroda v Clevelandu, izražamo vladi v Washingtonu svojo lojalnost in objubujemo jo do zadnjega podpirati moralno in gmotno, dokler ne doseže svojega upravičenega cilja. 3. V imenu slovenskega naroda prosimo, da naj se Amerika pri sklepanju svetovnega miru pozone za Slovence in jim pomaga doseči svobodo in neodvisnost od avstrijske vlade.

Resolucijo je spisal dr. J. M. Seliškar in jo prebral navzočim na shodu, nakar je bila enoglasno odobrena.

—Neka poštena Slovenka je dobila delo v nekem restavrantu in objubljena ji je bila plača \$10 na teden, in \$12 na teden, če bo dobro delala. Lastnik restavrantu ji je pričel plačevati \$12 na teden, toda tretji tedenko je naznanila da zapusti službo, ji je lastnik odtrgal \$2.00 na teden, rekoč da je objubil \$12 na teden samo kot "prezent". Ker Slovenka drugje ni mogla dobiti pravice, se je obrnila do mestne vlade, in Mr. Prucha ji je preskrbel, da je dobila zaslužen plačilo. Obrnite se v vseh svojih težavah na mestno vlado, soba št. 303, City Hall.

—Našim naročnikom uljudno naznanjamo, da v sredo, 26. decembra list ne bo izšel radi božičnega praznika, ker bi morali delati na božič ves dan, če bi hoteli imeti list v sredo. Ravno tako ne bo izšla številka dne 2. januarja, 1918, dan po novem letu, ker sicer bi morali delati na praznik ves dan. Vsakdo si privoščiti počitek ob praznikih, ravno tako so počitka potrebni naši službenici.

—Članom Slovenske Dobrodelne Zveze. Tem potom se obvešča vse člane in članice Slovenske Dobrodelne Zveze, da je čas za plačevanje asessmenta samo do 20. v tem me-

secu in to raditega, da imajo tajniki čas zaključiti svoje račune ob pravem času, kajti vsa društva morajo plačati asessment do 28. v mesecu. Člani, pazite na to naznanilo. Frank Hudovernik, gl. tajnik.

—Vsi člani "Slovenske Narodne Zveze" so prošeni, da se v mnogem številu udeležijo redne mesečne seje 19. dec. ob 8. uri v Grdinovi dvorani. Sprejemali se bodo novi člani. Prihite gotovo na sejo.

—Don Niko Gršković, tri najst let župnik hrvaške župnije v Clevelandu, se je pretečeno soboto odpovedal svoji službi. Delokrog, ki ga je imel v župniji, ni obširen dovolj njegovemu neprestano delujočemu duhu. Podal se bo po vseh naselbinah slovenskih in hrvaških ter budni narod k zavesti svobode in edinstva. Skušal bo narod ključevno revolucionirati in ga pripraviti za oni veliki čas, ko bomo praznovali vstajenje naroda. Jugoslovanski narod v Clevelandu se je pretečeni teden na spodoben način poslovil od Don Grškovića, in Slovenci so mu v spomin podarili "krasno pisalo orodje". O delovanju Don Grškovića bomo sporočili.

—Adjutant general je poslal clevelandski policiji brzojavno povelje, da aretirajo nekega John Skerjanca, ki je dežurni artiljerist pri armadi. Dobil je dovoljenje za dopust, v Clevelandu je sletel vojaško sukcnjo, jo pustil v neki hiši na 64. cesti in neznano kam zginil. Detektivji pravijo, da ga vja-mejo. Kazen dezertacije v vojni nem času je smrt ali pa najmanj 20 letna ječa.

—Najlepša božična in novoletna darila. Nihče naj ne zamudi si ogledati izložbo tvrdke Belaj & Močnik, trgovca z vso moško opravo na 6205 St. Clair ave. Tam je vsak teden kaj novega razloženega. Vse blago pryte vrste.

—V soboto zvečer je zgorela mažarska Reformirana cerkev na 2850 E. 79th St. Ogenj je naredil \$10.000 škodo. Go-reti je začelo najprej v uradu župnika Rev. Totha, in ogenj je dosegel tudi cerkev.

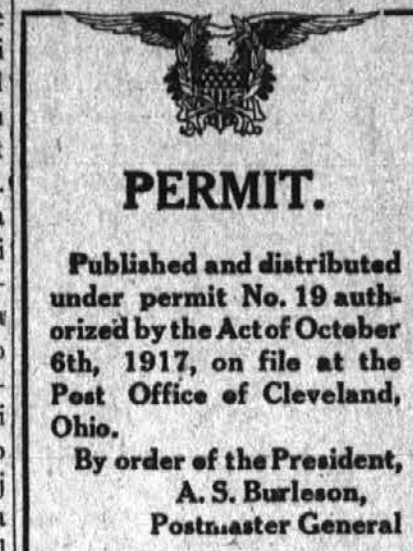
—Poroča se, da so zvezni detektivji aretirali Carla Rysle, Nemca, ki je obdolžen, da v svojem časopisu ni predstavljajal nemških članokv na angleški jezik, kakor je zapovedano po postavi za vse nemške liste. Kazen za prvi prestop tek postavje je \$1000.

Rusko poročilo o položaju v Rusiji.

Petrograd, 16. dec. — List "Prisovsky Kraj" pripoveduje čudovito zgodbo o nekem ruskem vojaškem ujetniku, ki je bil obsojen radi prodaje ruskih vojaških skrivnosti Nemčiji in ker je povzročil razstrelbo v dveh tovarnah municije, kjer je našlo smrt 3000 mož in žensk, na smrt. Ko so ga obkolili vojaki, da so navzoči, ko rabelj opravi svoje delo, je obsojenec mahoma spregovoril in rekel, da bi mu morali dati zaupnico namesto vislice. Nastala je debata, in v splošnem metežu ki kmalu rablja obesiti namesto obsojenca. Rabelj se je komaj rešil. Obsojenega so izvolili za tajnika zborovanja in je ušel ko se je glasovalo, ali naj se obesi rablja ali ne. Konečno je zborovanje odločilo, da se rablja zapre v ječo, ker ni storil svoje dolžnosti. Zgodilo se je sledeče: Ko so obsojenca peljali k vislicam, je dvignil roko v znamenje, da hoče govoriti. Državni pravnik mu je odgovoril, da je sedaj prepovedano, prej naj bi govoril, ko se je vršila sodba. Tu se je pa vmešal neki vojak, ki je dejal: "Kaj, prepozno? Ali nimamo svobode govora v Rusiji? Hvala Bogu, ni več carja, ki bi nam zapiral usta. Govori, tovariš, govori!" In na smrt obsojeni, ki je prodal vojaške skrivnosti nemškim častnikom in ki je povzročil smrt 3000 ljudi, je spregovoril: "Tovariši! Ali veste, kdo me je obsodil? Sodisce obstoječe iz samih kapitalistov nižjega razreda in iz imperialistov, na katere vplivajo zavezniki. Javni tožnik je bil skritven pristaš Kornilova. Tovariši! Ali ne boste branili demokracije? Rokke proč od internacionala! Tovariši, ali boste potrdili to obsodbo?" — "Bravo!" je zaklical neki vojak. "Tovariši, ali moremo narediti kaj bolj nagnjusnega kot obesiti tega apostola demokracije in internacionala! Tovariši, zahtevam nezaupnico proti sodniji!" — "In jaz zahtevam pravico govora!" se je zdajci oglašil rabelj. "Tovariši, jaz slovesno protestiram proti obsodbi vseh rabljev. Jaz sem ravno tako dober revolucionar kot vi, in ker mi je revolucionarni narod poveril nalogo rablja bom tudi svoje dolžnosti spovalno. Zatorej upam, da mi boste pomagali tega človeka s pota spraviti, ker je povzročil smrt tisočih." — "Tovariši rabelj!" se je sedaj oglašil obsojeni, "jaz predlagam, da se vaš govor prekinel!" — "Na podlagi katere pravice je vam dovoljeno, tovariš ubijalec in morilec, kaj predlagati pri zborovanju?" je vprašal rabelj. Nato se je sklenilo voliti tajnika zborovanja. Za tajnika je bil izvoljen — na smrt obsojeni. Sedaj se je začel metež. Neki vojak, minimalist, je zahteval, da se smrtna kazen takoj izvrši. Drugi pa, socijalno - revolucionarni internacionalist je zahteval, da se vladi poda razjasnilo. Tretji, boljševik, je zahteval, da se obsojenca spusti in namesto njega obesi rablja. Debata je bila skrajno živahna, konečno je prišlo do glasovanja. Skazalo se je, da so dve tretini za to, da se morilec obesi. Morilec seveda ni bil zadovoljen in je zahteval, da se postavijo vsi oni, ki so za smrt, na desno stran sodnega dvora, oni pa, ki so za oprostenje na levo. Zgodilo se je in isti rezultat se je pokazal. Ko so se ozirli po morilcu, g a ni bilo nikjer več. Lopov je pobegnil. Raditega so

Premirje med Nemci in boljševiki je sklenjeno.

Premirje traja od 17. dec. do 14. jan. 1918. Nemčija sme predstavljati vojaštvo v malih skupinah iz ruske fronte. Ruski ex-car je baje pobegnil preko Sibirije. 3000 Italijanov ujetih.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General

Premirje podpisano.
Petrograd, 16. dec. Lenine, začasni vodja ruske vlade, je podpisal premirje med Nemčijo in Rusijo. Premirje stopi v veljavo 17. dec. opoldne in traja do 14. jan. 1918 opoldne. Premirje se nadaljuje od tega dneva, razven če ena ali druga stranka prej naznani sedem dni, da se premirje neha.

Armada demobilizirana.
V nedeljo sta dospela v Petrograd dva regimanta iz fronte. Vojaki so začeli sami demobilizirati na fronti. Mnoge ruske kompanije štejejo le še 25 do 30 mož. Poročnik Krilenko, vrhovni poveljnik ruske armade, je dal zabiti vse topove za čas premirja.

Dve tovarni zletele v zrak.
London, 16. dec. Silna eksplozija se je pripetila včeraj v tovarni Zeppelinov v Friedrichshaven. Stotine delavcev je bilo ubitih ali ranjenih. Druga eksplozija se je pripetila v Kielev tovarni, kjer izdelujejo bombe za Zeppeline. 145 oseb je bilo ubitih.

Pozabite politiko in vero.
Washington, 16. dec. Kongresman Johnson se je danes izjavil: Prosim časopisje, da opozirijo ljudstvo na sledeče dejstvo: Pozabite vero in politiko v teh časih. Predvsem zberite vse svoje sile, da pomagete Ameriki, da zmaga.

Izjava vojnega tajnika.
Washington, 16. dec. Vojni tajnik Baker se je izjavil: Pretekli teden se ni pripetilo ničesar, kar bi nas navdajalo s slabim upanjem. Nemci na zapadni fronti se pripravljajo, da dosežejo mir z zmago. Svetu naznajo, da podoje prebili zapadno fronto. Po mojem mnenju, ki sloni na jako dobrih dokazih, se Nemci jako motijo. Kljub ruski krizi se zaveznikom ni treba ničesar bati. Inicijativa je še vedno na strani zaveznikov. Kjerkoli so Nemci pokazali inicijativo, so bili ustavljeni.

Car je pobegnil?
London, 16. dec. Nikolaj Romanov, odstavljeni car Rusije, je pobegnil iz stanovanja v Tobolsku, kot se poroča. To poročilo je dospelo v Smolensk zavod, kjer imajo boljševiki v Petrogradu svoj glavni stan. Vlada boljševikov je sklenila poslati poseben vlak, napolnjen z mornarji, da lovijo ex-carja. Pozneje so boljševiki zopet naznanili, da car ni pobegnil, toda ljudstvo tega ne veruje.

Vojaki ponovno glasovali in sklenili: "Ker je revolucija priborila ljudstvu svobodo, in ker je rabelj pozabil na svojo dolžnost, da bi obesil morilca, je zborovanje sklenilo, da se rabelj Demoškin zapre za tri mesece v ječo. Živela ljudska samo-odločba vseh narodov na podlagi federativne in nerazdeljive Rusije!"

Vsa Evropa je začudena.

Vsa Evropa je bila začudena v soboto, ko se je raznesla novica, da je car pobegnil. Gotovo je to, da če ga zopet lovijo, da bo njegova usoda slična usodi Lovdika XVI., ki je storil smrt na giljotini. Pripoveduje se, da je Nikolaj ušel preko Sibirije v Harbin in na Japonsko. Pot je 4000 milj dolga, in do kitajske meje je 1000 milj. Toda Sibirija je zapuščena, beg je lahek, posebno ker ima car v Sibiriji mnogo privržencev.

Nemško-ruski mirovni pogoji.

London, 16. dec. Nikdar ni bila usoda Rusije bolj žalostna, položaj tako strašen, kakor je danes, ko je vsa mežela vlada na od anarhistov. Rusi so povzročili zaveznikom tisoče milijonov škodo, a Nemcem so koristili na nezaslišan način. Iz Berlina se poroča, da se je sklenila pogodba med Rusijo in Nemčijo. Revolucija kozakov proti boljševikom je zažena. Glasovanje v 5. in 12. ruski armadi je po večini v zadovoljnost boljševikov. Nemci dobivajo masti in druge potreščine iz Rusije. Rusija se mora takoj razorožiti, dočim Nemci obdržijo orožje. Rusija se mora odpovedati vsakemu vplivu na Balkanu, dočim ima Nemčija izključno pravico za prihodnjih petnajst let do vsega žita v Rusiji.

Kajzer zopet ponuja mir?

London, 16. dec. Glasom brzojavnih poročil iz Kodanija namerava nemški kajzer okoli Božiča ponuditi mir. Kajzer bo baje povedal, da je pri volji ustaviti vojno, in če se ne sprejme mir sedaj, da on ni odgovoren za prelivanje krvi v letu 1918.

Avstrijski mirovni pogoji.

Amsterdam, 16. dec. Glasom brzojavke iz Dunaja je tudi avstrijska vlada stavila svoje mirovne pogoje Rusiji. Avstrija baje ne želi nobene aneksije na Balkanu, kar se tiče Rumunije ali Srbije, ampak želi le, da se živina in živež iz teh dežel uvaža v Avstrijo. Nadalje Avstrija tukaj ne bo dovolila, da se Srbija ali Rumunija povečate. Na tej podlagi se bo Avstrija pogodila z Leninom, voditeljem boljševikov.

Avstrijska vojna moč.

Pariz, 16. dec. Vsa avstrijska armada šteje danes 1170 bataljonov infanterije, 240 škadronov konjenice, 2950 poljskih topov, 1500 lahkih havbic in 920 teških topov, 25.000 strelnih pušk. Kot naznaja neki francoski štabni častnik, so te številke jako zanesljive.

Na zapadni fronti.

London, 16. dec. Vsa nemška armada, ki pride iz ruske fronte ne more spremeniti položaja na zapadni fronti. Glasom poročil, ki ga je poslal M. Tardieu vladi v Washington, šteje angleška armada 1.500.000 mož na zapadni fronti, francoska pa 2.500.000 mož, skupaj 4.000.000. Glasom jako zanesljivih poročil ima Nemčija danes na vseh frontah 5.500.000 mož ali polovico toliko kot v začetku. Od teh jih je nedaj na ruski fronti, nekaj v Rumuniji, nekaj v turški armadi, nekaj na laški fronti. Zavezniki imajo v rezervi in ko nastopi ameriška armada skupno 3.000.000 mož, in Nemčija ne bo nič na boljšem, če tudi potegne vso armado iz ruske fronte. V zadnjih laških napadih so Nemci zgubili najmanj 150.000 mož.

3000 Lahov ujetih.

Berlin, 16. dec. Več kakor 3000 Italijanov je bilo ujetih od Nemcev telkom bojev v zadnjih dnevih na fronti med rekama Brenta in Piave. Nekaj topov in strojnih pušk je bilo zaplenjenih. Laški protinapadi so bili odbiti.

Laško poročilo.

Rim, 16. dec. Po celodnevem boju je sovražnik dosegel na vrh gore Col Oaprilte. Zvečer so se boji ustavili. Laška fronta ni nikjer prebita.

Nemško-avstrijska moč v Italiji.

Uradna brzojavka iz Rima naznanja, da imata Avstrija in Nemčija na laški fronti 60 divizij ali 1.200.000 vojakov. Na fronti jih je 52 divizij, in sicer 45 avstrijskih in 7 nemških. Osem ostalih divizij, in sicer štiri nemške in štiri avstrijske, se sedaj formira.

Na angleški fronti.

London, 16. dec. Nemška armada se zaletuje na posameznih točkah v angleško armado, očitno ker išče generalni štab točko, kjer so Angleži najslabše razpostavljeni. Gotovo je, da dobiva Nemčija na zapadni fronti dnevno več vojakov. Vsi prihajajo iz ruske fronte. Vsi taki posamezni napadi so bili od Angležev odbiti. Na francoski fronti je vse mirno.

Angleška torpedovka potopljena.

London, 16. dec. Neki angleški zrakoplov je bil uničen od nemškega zrakoplova in drugi angleški zrakoplov je bil prisiljen spustiti se na tla v Nizozemski. Potopljena je tudi neka angleška torpedovka, ki je zadel a v neko drugo ladjo. Vse moštvo, razen dveh, je bilo rešeno.

Amerika mora nadomestiti Ruse.

London, 16. dec. Brez koristi je skrivati težavni položaj, ki ga imajo zavezniki na zapadnem bojišču. Zavezniki se nahajajo na pol poti med zmago in porazom. Neumnost bi bila skrivati nevarnost, neumnost tudi delati nevarnost večjo kot je. Rusije ni več, Nemčija je dobila silno moč. Amerika mora nadomestiti vse, kar so zavezniki zgubili v Rusiji.

—Umrli je rojaku Novak na 41. cesti dvanajstletna hčerka Frances. Pogreb v pondeljek dopoldne. Naše iskreno sožalje staršem!

—V nedeljo zjutraj ob pol eni uri je bil ustreljen rojak Josip Zele, star okoli 20 let. Na 61. cesti blizu St. Clair ave. je prišlo do nekega prepira ali je bilo kaj drugega, naenkrat so začele kroglice žvižgati, in Zele je dobil dve v glavo in dve v noge. Grdinova ambulanca je bila takoj na mestu in odpeljala Zeleta v St. Clair bolnišnico, kjer upajo, da bo okreval. Podrobnosti o streljanju niso znane in jih tudi policija ne more dobiti.

—Žepni tatovi so se zopet pojavili v cestnih karah. V soboto zvečer so opravili sledeče tatvine: Ira Nix je bil o-lajšan za Euclid ave. kari za \$350 v čeku in \$40 v gotovini. Albrecht Arnold na 55. ceste kari za \$36. Ignac Telic na Euclid ave. kari za \$60. Leo Freier na Woodland ave. kari za \$22. John Pasek na Broadway kari za \$59. Neštevilno drugih tatvin se poroča. Ljudje, nosite denar na banko.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 3c

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 147. Mon. Dec. 17th 1917

Slovensko časopisje v domovini o dr. J. Kreku.

Ljubljanski Slovencec je pri- nesel 13. oktobra na uvodnem mestu s liko dr. Kreka in v čr- nem okviru pod gornjim na- slovom članek, v katerem se glasi:

Poslednjikrat se poslavlja- mo v prestolici Slovenije s pr- vim buncem za svobodo jugo- slovanov, dr. J. Ev. Krekom. Na tisoče in tisoče naroda po- ni pota in ulice, da se poslove na grobu od propovednika ve- like svobodne Jugoslavije. Stotisoči, milijoni, Slovencev, Hrvatov in Srbov gleda iz da- lja, daleč v troedini kralje- vini, v Sloveniji z bojesto na sveži grob, v katerega bodo položili telo onega, ki je pri- žgal v srcu vseh novo silno ve- ro in ki je vsejal blagovest med zatiranim narodom. Na stotisoče jugoslovanskih ju- nokov je klonilo glave v strelnih jarkih, na stotisoče na bojnih bojiščih našega jugoslovanske- ga morja, našega Jadrana. Zemeljske ostanke dr. Kreka je nagnil grob...

Jugoslavija! Kot mravlja je gradil ogródje velike jugoslo- vanske domovine, kot bučela je zbiral vse ono, kar je naj- boljšega v bratskih jugoslo- vanskih srcih. Kako slabo smo se prej poznali. Prišel je dr. Krek in razbil mejnike na So- li. Kri ni voda. Bratje smo med seboj, sinovi ene domo- vine, hrvatsko - srbsko - slo- venske skupne domovine. Ne smemo ostati razdeljeni, raz- košani. Zedinimo se, neraz- družljiva vez nas mora spajati. Prijateljski stik je temelj idej- nega zedinjenja skupnega de- lovanja. Iskal je ljudi, zbiral jih je, pozival na delo. Prepo- toval je kot velik glasnik jugo- slovansko domovino. Koliko je njegovih učencev med našo inteligenco, koliko med delav- ci in kmeti!

Gradil je zgradbo velike Jugoslavije! Prišel je spodaj. V združeni organizaciji je po- ložil temelj ekonomske osvo- boditve Jugoslovancov. Samo- ekonomska svoboda narod bo odvrnil od sebe suženjske o- kove. Nekoliko dni pred svojo smrtjo je šel, da se po- slovi od svoje drage Hrvatske, da opozori brate, da naj bodo budni neomahljivi in edini v borbi za veliko svobodno ju- goslovansko državo. Poslednji politični govor, slabodovo pe- sem, je govoril v gledališču v Splitu na občnem zboru dal- matinske Zdrúžne Zveze. Su- ženstvo je veleizdajalec — in ne svoboda — veleizdajalec je oni, ki je proti osvoboditvi svojega naroda! tako je za- klical kraj morja, našega mor- ja, bratom Hrvatom kot v slovo in v večni spomin. In poslovil se je, odšel iskat mi- ru in umret v slovenski zem- lji.

Največji naš človek odhaja danes na poslednjo pot. Za- gnala ga je hladna zemlja. Njegovega ideala, ideje svo- bodne zedinjene jugoslovan- ske domovine na smrt ne mo- re zatreti. Duh Krekov živi bolj in nam kot silen plamen kaže popolnoma jasno začrta- no pot. Tudi hladna srca se grejejo poleg ognja tega veli- kega duha.

Pšenično zrno mora pasti v zemljo in umreti, da vzklje- plod. Iz groba, kjer je našlo počitek telo nesmrtnega bo- ritelja za svobodo Jugoslova- nov, bo vzklilo mlačno drevo

velike naše bodočnosti. Ideja svobode bo dmevala stotero, tisočero z vso silo v vsakem srcu.

(Dr. Krek ni umrl, samo nje- govo telo je propadlo. Dr. Krek živi v najmanjšem in v največjem, v strelnih jarkih in doma. Mi pa hočemo, ko ga bo zagnila črna zemlja, priseči, da se bomo borili za ideal jugoslovanske svobode do po- slednjega diha, slozni in jedini v delu za naš narod, dokler se ne bo dvignila ponosna zgradba naše jugoslovanske svobode. Slava dr. Krekovemu spominu! Slava prvemu bo- ritelju za zedinjenje Jugoslova- nov!

Govor dr. Korošca ob odprtem grobu.

Predsednik jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec, se je, kakor poročata Slovenec in Slovenski Narod 13. oktob- ra, poslovil od svojega prijat- elja ob njegovem odprtem grobu z naslednjim govorom: Predragi prijatelj!

...V tej svoji veliki ljubez- ni si se obrnil do najrevnejše- ga med revnimi, do svojega milega, draga slovenskega naroda. Videl si, kako ta naš narod trpi, čutil si z njim in zato si ga še bolj ljubil. Videl si njegovo siromaštvo, zato si se prizadeval njegov krh; vi- del si njegovo zanemarjenost, zato si skrbel za njegovo iz- obrazbo in prosveto. Se več! Videl si, da je tvoj narod oko- van v okove, da je tlačjen, da ni svoboden med drugimi svo- bodnimi narodi. Zlasti si to videl v nedavno preteklem času, ko se je vrget ves svet na nas, ko so nas z bajoneti gonili skozi podivjano tolpo, ki je pljuvala na nas, nas pso- vala in nas bila. Ko so naši najboljši ljudje propadali v ječah, Tedaj si spoznal trplje- nje pod tujim jarmom. In v teh težkih časih se je porotila v tibi misel za osvobojenje naše- ga bednega naroda. Jasna in lepa je bila tvoja misel. Videl si, da je postal naš jugoslovan- ski narod zrel v tem splošnem velikem kvolitju, da se osvo- bodi, da osnuje svojo lastno neodvisno državo, da vrže s sebe tuji jarem. In ko si to uvidel, si odvrnil od sebe vse strankarske okove in poiskal si vezi, ki vežejo celokupni jugoslovanski narod. Hitro si začel delati, hitro, da uresni- či svojo veliko idejo. Mi, ki smo bili s teboj, vemo, kako si gorel za uresničenje te misli, kako si neumorno pridobival prijatelje, kako si neprestano razširjal naš krog in kako si znal razganjati vse predsodke. Tvoja ideja je rasla in se širila med nami. Polni zaupanja smo gledali v bodočnost in verovali, da se bo naša osvo- bojenje uresničilo.

Toda, kaj si nam storil? Te- daj, ko smo te najbolj potre- bovali, kd si se nam stavljale največje zapreke na pot, ravno sedaj, ko se tuji pripravljajo, da nam nalozijo novo trpljenje, ravno sedaj greš in nas ostav- ljaš. Tvoja smrt nam bo rodi- la nove sovražnike, ki odprto covarijo proti nam in nam de- lajo ovire, da bi se ne uresni- čila tvoja velika ideja. Vsled tega združujemo na tvojem grobu, ker si nas ravno sedaj, ko te najbolj potrebujemo zapustil baš ti, v katerega zaupali smo najbolj zaupali.

Ali, bratje in sestre, na gro-

bu dr. Kreka ne smemo vzdi- hovati. Iz groba čujem glas: Levate capita, quoniam ap- propinquat redemptio vostra dvignite glave, kajti bliža se vaše rešenje —. Roko v roki hočemo iti naprej po naši poti, da dosežemo zedinjenje jugo- slovanskega naroda. Bodite slozni, odločni, dosledni, da u- resničite veliko misel svojega naroda. To velja za nas vse, to velja zlasti za nas, ki smo odgovorni narodu za svoje de- lo.

Mi slišimo tvoj glas iz gro- ba, ki nam nalaga slovo, lju- bezen in neumorno delovanje za našo sveto stvar. To oporo- ko sprejemamo tu pred celim narodom. ...V prvi vrsti hočemo mi, tro- ji najozži prijatelji iz jugoslo- vanskega kluba, zastaviti vse svoje sile, da se uresniči tvoja ideja jugoslovanske države. Srbi, Hrvati in Slovenci se bo- demo borili skupno za to veli- ko misel!

Z ozirom na ta govor pri- stavlja Slovenski Narod: "O- stal bo nepozaben tisočim ki so spremili pokojnika do groba. Masa je plakala, ali vendar so se oči, polne solz, zasvetile, sklonjene glave se dvignile, ko nam je vodja na- ših narodnih poslancev zakli- cal: "Dvignite glave, ker se približuje vaša rešitev!" Na- pravilo je globok utis, ko je podal knezoškof Jeglič po tem govoru roko govorniku, ki je napovedal neomahljivo borbo za našo jugoslovansko stvar."

Ostali govorniki.

Za dr. Korošcem je govoril predsednik Češke Zveze, F. Staneš, ki je povdarjal solidar- nost Čehov in Jugoslovancov v borbi za svobodo. "Z jugoslo- vanskim narodom tugujeva- tuji mi Čehi na tem preranem grobu. Ali omahovali ne bo- demo. Mirno more spavati z zavestjo, da bomo nadalje- vali njegovo delo, in dokazali bomo, da smo zreli za dose- go teh ciljev, za katerimi je težil njegov duh."

Kot poslednji je govoril dalmatinski poslanec dr. Duli- bić.

Slovenec je dobil obširen popis pogreba in zaključil z besedami: "V grob so položili dr. Kreka, a z groba je pone- sel narod s seboj trdno vero v našo jugoslovansko bodoč- nost. Odprite srca vsem onim tisočim, vi, ki še nočete vero- vati, da stopamo v novo dobo, in v srcih vseh bodete našli sapno eno misel, samo eno zahtevo — Jugoslovanstvo."

V istem smislu in istotako- toplo so pisali tudi vsi Hrvat- ski listi. Vsi jugoslovanski čas- niki so porabili to priliko, da svečano manifestirajo jugoslo- vansko edinstvo.

Pisanje hrvatskih listov.

Hrvatska Rijeka... "Z dr. Krekom je izginila iz pozori- šča jugoslovanske politike močna oseba, ki je verovala v skorajšno uresničitev velike ideje narodnega zedinjenja, ki živi tudi po njegovi smrti in za katero je on mnogo storil. Večna slava jugoslovanskemu boritelju in narodnemu delav- cu, kateremu je Hrvatska dol- žna veliko hvaležnost, ker se je on zavzemal za njo v težkih naših političnih razmerah."

Novost — "V dr. Kreku so izgubili ne samo Slovenci, tem- več vsi Jugoslani enega naj- večjih delavcev in največjih propagatorjev jugoslovanske ideje..."

Hrvatska država. (v članku poslanca Spinčića.) "... Ideja zedinjenja in samostojnosti Slovencev, Hrvatov in Srbov je zedinila vse slovenske, hr- vatske in srbske poslance v klub, v katerem je igral dr. Krek znatno ulogo, ter je na- šla v njem enega najagilnejših agitatorjev. Z njegovo smrtjo izgubi jugoslovanska ideja ve- likega boritelja in zagovornika, osebnost poznane po vseh naših deželah. Samo ideja o- stane nedotaknjena..."

Primorske Novine. — "Za- to bo ostalo ime dr. Kreka za- pisano z zlatimi črkami v zgo- dovinu Jugoslovancov... Nje- gova misel ne bo in ne more umreti. Na njegovem svežem grobu se zaklinjamo, da bomo to veliko misel oživitvorili,

ker je to odvisno od nas sa- mih..."

V istem smislu so pisali tu- di ostali listi, Novine, Agra- mer Tagblatt, Jutranji List in Obzor. Vsi jugoslovanski listi so porabili to priliko, da sve- čano manifestirajo jugoslo- vansko edinstvo.

Izjave sožalja.

Izjave sožalja so dosele od vseh strani. Najvažnejše so: Ona dalmatinskih poslancev, koroških Slovencev, zagreb- škega nadškofa Bauerja, bo- senskega, srbskega poslanca Dimovića, uredništva Hrvat- ske Rijeci, škofa Stadlerja, itd.

Slovenski minister Zolger je poslal dr. Korošcu pismo, v ka- terem med drugim pravi: "... Naj bi prevel duh nesebične in idealne delavnosti, ki je bila lastna pokojniku, ves naš na- rod in ga dovedel do zasluže- ne sreče in znamenitosti."

Dr. Krekova oporoka.

Edinost je prinesla 14. ok- tobra članek nekoga "Kreko- vega učenca" o razgovoru s pokojnikom... "Meseca julija sem se sestal po dolgem času z dr. Krekom na Dunaju. Razu- me se samo ob sebi, da je bil najin pogovor o naši ideja- ciji in o bodoči jugoslovanski državi. Z mirom človeka, ki ni fantazist, ki veruje v vso dušo, z vsem srcem v novo življenje jugoslovanskega na- roda, mi je razvil obliko naše države... Pri slovesu mi je rekel naslednje besede, ki zve- ne kot njegova oporoka:

Povej domovini, da naj ne obupuje, da naj ne omahuje! Ideja našega zedinjenja bo zmaga- la kljub vsemu in proti vsemu, ker — mora zmagati! Ni sile, ki bi mogla ustaviti ta razvoj. Vi vsi, ki ste ostali do- ma, ki ste seme izkravljenega naroda, mislite samo eno: kako boste zedinjeni posveti- li vse svoje sposobnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje sr- ce naši jugoslovanski državi za njen napredek, kulturo in blagostanje! To naj bode vaš cilj, vsebina vašega življenja in Bog naj vas blagoslovi!"

Članek zaključuje: Ob tvo- jem odprtem grobu ti obljub- ljamo verno in iskreno: Delo- vali bomo za naš jugoslo- vanski narod s tvojo ljubez- nijo, s tvojo požrtvovalnostjo, s tvojo nesebičnostjo, z vsemi silami, dokler ne bo narod re- šen suženosti in okov!"

Pangermani o dr. Kreku.

(Slovenec, 15. X.) "Pan- germanska Marburger Zeit- ung piše 11. X.: V St. Janžu na Dolenjskem je umrl jugo- slovanski poslanec dr. Krek, duhovnik in eden od onih, ki so najbolj divje kričali o sa- mostojni jugoslovanski državi. Dr. Krek je bil oni, ki je rekel na nekem zboru v Ljubljani: "Na naši slovenski zemlji je dovolj prostora za grobove naših sovražnikov!" Življenje tega slovenskega popa se je iz- potalo v panslavističnem o- gnju in v mrznji proti našemu narodu. Agitatorji Velike Sr- bije so imeli v njem svojega najmočnejšega sodelovalca. In sedaj je mrtev, toda še vedno žive Nemci na Kranjskem in na jugu monarhije; niso jih pokrili gričbovi! To je kratko razmišljanje, kateremu se ne moremo odreči v času, ko je nosilec takih idej pozvan, da odide v državo sna."

Krekov spomenik.

Slovenski listi od 20. oktob- ra pričbujejo poziv "Odbora za Krekov spomenik". V tem odboru so zastopane vse stranke, predsednik pa je dr. Anton Korošec.

(Pripomba: Vsi slovenski in jugoslovanski listi so prineli meseca oktobra nebroj- člankov o dr. Kreku. Vse ča- sopolise se strinja s tem, da je izgubila Jugoslavija z njim e- nega svojih najboljših, naj- sposobnejših in najzanesljivej- ših ljudi.)

Pravila, društveni papir, pla- čilne knjižice, knjižice, plaka- te, kuverte, trgovske račune, gostilničarske tiskovine, label- ne za vino ali žganje, sploh vse tiskovine izvršuje naša tiskar- na ceneje in ličneje kot sploh kaka druga tiskarna.

Za Božič in Novo Leto! Rojaki oglasite se pri domači tvrdki.

Velika zaloga modernih
KLOBUKOV
\$2.00, \$2.50
\$3.00, \$3.50
\$4.00
Klobuki iz baržuna
\$4.50

KRAVATE
Najnovejšega kroja iz svile in družih
Cene:
50c, 75c,
\$1, \$1.50, \$2
\$2.50

MUFFLERS

za moške
50c, 75c, \$1.00,
\$1.50, \$2, \$2.50,
\$3.00, \$4.00
Vedno najnovejši

Moške hlače, Jopice
(Sweaters)
rokavice in volneno
spodnjo obleko

Imamo zelo veliko zalogo ra- znovrstnih nogavic iz svile, volnene in tkanine dva para za . 25c, 15c, 20c, 25c.
Volnene . . . 30c, 35c, 50c
Svile
50c, 60c,
75c
Vsake barve ka- karšne zahtevate

SVILENE SRAJCE
\$2.50, \$3, \$3.50, \$4,
\$4.50, \$5.00
Negligee
srajce
75c, \$1.00
\$1.25, \$1.50
\$1.75, \$2
Razne barve
in moderno
narejeno

Vse te pred- mete dobite pri
BELAJ & MOČNIK
6205 St. Clair Ave.
Dajemo opeke
S. N. Doma
Pri nas dobite
stenski kole- dar za leto
1918.

BELAJ & MOČNIK, 6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Nova prodajalna v Newburgu

Anton Jeršan
3549 E. 81st ST.

Se priporočam Slovincem v Newburgu in okolici za obilen
obisk moje trgovine.

Kadar potrebujete čevlje za Vašo družino bodisi za moške, ženske in otroke, prosim pridite in oglejte si mojo zalogo finih čev- ljev poprej ko greste v mesto ali kam drugam. Garantiram da se cene pri meni nižje kod drugje. Ob enem imam tudi polno zalogo fine moške spodnje obleke, velika izbira srajc za delo in praznik, zaloga najnovejših kravat, ovratnikov (mufflers), kap in rokavic. Za Božična darila imam veliko izbero zlatih veržic, prstanov, kravatih igel in priveskov.

Priporočam tudi mojo drugo trgovino ce- njenim gospodinjam in dekletam kadar potre- bujete spodnje obleke, predpasnike, nogavice, razne kravate, sweater Coats, spodnja krila in drugo,

Se uljudno priporočam in Vam voščim vesele Božične praznike in srečno Novo leto!

ANTON JERSAN,
3549 E. 81st ST.

Dopisi.

Camp Pike, Ark. Cenjeno v redništvo. Minuli teden mi je prišel moj prijatelj John Mat... večkrat časopisov z namenom, da me nekoliko razveseli, in med njimi je bil tudi vaš cenjeni časopis "Clevelandska Amerika". Jako me je razveselilo, ko sem čital no... iz nekdanjega mojega bi... Collinwooda. Opazil sem tudi dopis slovenskega vojaka iz djalne Afrike. Tudi jaz hočem nekoliko naznaniti svojim prijateljem in znancem... tudi vašim. Čitateljem, kakšne razmere so tukaj v Campi Pike. Prav veselilo me bo, da mi začnete pošiljati list, katerega naročujem s tem pismom, kajti jako me zanima kaj se godi v Clevelandu. Znano je vsem rojakom, da smo bili poklicani septembra meseca pod zastavo Združenih držav. Veliko število nas slovenskih fantov se je nahajalo v camp Sherman, Ohio. Tam so nas nekaj časa vezali, da smo se naučili obnašati kot ameriški vojaki. Seveda, vse so bile za vse enake, bodisi državljani ali ne, ker se nič ne ozirajo kakšne narodnosti so. Vsi smo morali poslušati ameriško povelje. S početka je bilo to jako nerodno za nas, ker nismo bili izveščani v angleščini. Včasih smo ga "polomili", in ko je prišlo povelje, da se obrnemo na desno, sem se obrnil na levo, včasih sem se pa kar dvakrat naokoli zasuka, ker nisem razumel komande. Častnik se je s prva nam smejal, ker je vedel, da nihče učen ne pade iz nebes, toda če bi ga še sedaj kaj "polomili", doimno pa takoj kazen.

Dne 9. novembra nas je bilo od naše kompanije prestavljenih 60 iz camp Sherman in so nas odpeljali v camp Pike, Arkansas. Vozili smo se od 9. novembra pa do 12. Eni so že mislili, da nas peljejo na Francosko, jaz pa sem dobro vedel, da nas ne bodo po suhem peljali čez morje, kajti moder nih Izraelcev Amerika še ni producirala, pa tudi Mojzesa nam manjka, ki bi s palico udrihal po morju, da bi se umaknilo, kakor se je "posušilo" Rudeče Morje, ko so Izraelci šli iz Egipta v obljubljeno deželo. Vem, pa toliko, da Amerika ne bo pošiljala neizurjenih ljudi na bojišče. Sedaj nas učijo kako se šbodi, pa tudi puško dobimo, da nam pokažejo kako se na rame vrže in kako jo mora vsakdo v roke prijeti. Jaz rad telovadim,

zato mi ugaja ta stan, posebno ker vem, da vezbanje koristi veseljni svobodi vseh narodov sveta.

Minulo sredo so nas zopet vse popisali, kje je kdo rojen, komu zapuška Liberty bonde, koliko ima kdo premoženja. To je za slučaj smrti, da se za vsakega natančno ve kako in kaj. Ko je prišla vrsta na mene, sem rekel, da nisem še državljan ampak imam samo prvi papir. Častnik ničesar ni odgovoril na to. Drugo jutro so mi pa izročili mizarsko orodje, in mislil sem si, to bo pa bolje kot po njivah skakati. Zadnji petek so vsi odšli strelne jarke loopat, jaz sam sem pa ostal doma in žagal in oblal. Vreme je bilo precej lepo, gorko solnce, toda predno je bila ura tri, potegne mrzla sapa in sneg začne padati. Mislim sem sprva, da je babje pšeno, tako, čuden sneg je tukaj v Arkansasu. Naenkrat ga je bilo za štiri prste na debelo.

Kraj tukaj je zelo pust, pred letom se je nahajal tukaj še gozd. Drevesa so požagali in vojašnice postavili, šore so pa pustili, da jih vojaki kopljejo, kakar ima kdo kaznen. Tuptam vidimo kako trhnelo hišico, ki preti vsak čas razpasti. Menda so še Indijanci v njih stahovali. Od mesta Little Rock smo oddaljeni kakih 9 milj. Pripovedur jejo da je jako čedno mesto, toda v mesto ne smemo, ker je še vedno prepovedano radi bolezni. Mogoče nas okoli Božiča kaj domov spustijo na dopust. Zabavo imamo trikrat na teden v Y. M. C. A. gledališču s premikajočimi slikami. Vstopnina je prosta za vojake. Sedaj ko je miraz, se bolj okoli peč držimo. Nobenega Slovence ni pri tej kompaniji, in berem in pišem na vse kraje, da mi čas prej mine. Moje največje veselje je tedaj, kadar prejmem kakšno pismo od prijateljev in prijateljic. Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam po širni Ameriki.

Jos. Spendall,

Co. M. 347th Inf. Camp Pike, Little Rock, Ark.

Tiskarna "Clevelandska Amerika" je edina slovenska unijska tiskarna v državi Ohio. Slovenska društva iz vzhoda kot iz zapada naročajo pri nas tiskovine.

"Clevelandska Amerika" shaja trikrat na teden, ponedeljek, sredo in petek. Naročnina samo \$3.00 na leto.

Zdravilo zoper kašelj.

Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobrega. Nikoli se nebojte zmotiti, če zahtevate dobro preiskušeno in učinkovito zdravilo, znano kot

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča). Ne rečite samo: "Želim nekaj za moj kašelj." Navadite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitvam. Zadnjih 57 let je Severov Balsam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bolezni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri infleuenci, vnetju sapnika, olovskam kašlju, hripavosti in vnetju grla. Ista je izvrsten za odrasle in otroke.

Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepovsod.

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severove Tablete zoper prehlade in gripo) so znane, da preprečuje prehlad v najkrajšem času.

Severova družina zdravi so napredaj v lekarnah vsepovsod. Zahtevajte "Severov" pozniharen polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v domači lekarni, naročite jih na ravnost od:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Kupite božično darilo sedaj in prihranite denar.

Vsa zaloga ur, diamantov, zlatnine, srebrnine in brušenega stekla je sedaj popolna za božične kuče slovenskega rodu, in mi vam prodajamo 25 procentov cene kot drugje

Kupite sedaj plačate samo

\$1.00

ostanek pa kadar morete. Ta ponudba je samo za kratek čas. Ne odlašajte, pridite takoj.

Pomnite prostor:

N. WOLKOV, 6428 ST. CLAIR AVE. blizu Addison Rd.

Mi popravljamo ure in zlatnino, vse delo garantirano.

Zdravniški recept — naša zdravila.

Za bolezen dobite zdravniški predpis, ki mora koristiti. Našim zdravilom lahko popolnoma zauzate, da vam koristijo. Če prinesete zdravniški recept k nam, mi garantiramo da dobite prava zdravila.

SLOVENSKA LOKARNA Fred H. Braunlich, 1353 EAST 55th ST. VOGAL ST. CLAIR AVENUE

ČUDOVITA PONUDBA.

Doctor Cowdrick, glavni X-Ray specialist nudi svoje skušnje vsaki bolni osebi, da je lahko vsakdo doležen te čudovite ponudbe, kadar se je brez uspeha zdravil pri drugih zdravnikih in trošil denar.

Ne plačajte za neuspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse potrebne, moderne in znanstvene instrumente za popolno preiskavo in zdravljenje bolezni, ki dolgo trajajo. Moj namen je uspešno zdraviti vsakega bolnika. En sam obisk vas prepriča. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas zapusti, ampak pridite takoj k nam sami.

Posebno naznanilo.

Jaz želim, da mi zaupate. Jaz želim, da pridete in mi razložite svojo bolezen v našem jeziku. Pomnite, jaz nisem navaden zdravnik, ampak specialist z mnogimi leti skušnje, da zdravim bolnike kakor je vaša in katere so drugi nehalno zdraviti. Dalj časa ste bili bolni, bolj je zapletena vaša bolezen, tem večje zanimanje imam. Jaz naredim rad kar drugi skušajo narediti in ne morejo narediti. Ne zgubljajte časa. Vse zdravljenje je prijetno in vam ne povzroča bolečin. Imam številne čudovite stroje za zdravljenje vsake bolezni. Kadar se oglašate pri nas, ste sprejeti s lasko, da boste ozdravljeni v najkrajšem času. Moja popolna preiskava s X-Ray vam pove o vašem položaju. Če so drugi ugibali, pridite k meni. Gotovo pridete pozneje, kakaj ne bi prišli sedaj. Ne računamo za nasvet in preiskavo, če se zdravite.

2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK Med Euclid 4. nadst. Specialist CLEVELAND, O. Uradno ura 9. zjutraj do 8. ev. Ob nedeljah od 10 do 11.

TEL. PRINCETON 1835-2

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kedar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia gramofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečno odplačilo. Točno popraviljanje ur, zlatnine in gramofonov. Vsako blago je jamčeno.

Glavni božični stan na vshodni strani.

Največja zaloga in najnižje cene za zlatnino in srebrnino

Dijamantni prstani za božič

Vredni \$125.00 sedaj za	\$100.00
Vredni \$100.00 sedaj za	\$75.00
Vredni \$75.00 sedaj za	\$50.00
Vredni \$50.00 sedaj za	\$37.00
Vredni \$37.50 sedaj za	\$25.00

Takoj plačate \$5.00 in potem \$1.00 na teden.

Naša trgovina je jedina na tej cesti, kjer se prodajo VICTROLE.

Ako kupite Victor Victrola dobite eno najboljših stvari. Mi jih prodajamo kakor tudi plošče za \$5.00 takoj in potem \$1.00 na teden.

Velika zaloga brušenega stekla.

HUETER JEWELRY CO.

5372 ST. CLAIR AVE.

ZA PRAZNIKE.

Ker so cene na vsem blagu po celi Ameriki neizmerno visoke, sem se odločil iste skrajno znižati, da vam bode tako mogoče prištediti precej denarja.

ZENSKÉ SUKNJE FINO IZDELANE IN MODERNE

vredne \$9.00 sedaj	\$6.00
vredne \$12.00 sedaj	\$8.50
vredne \$16.00 sedaj	\$10.75
vredne \$18.00 sedaj	\$12.75
vredne \$22.00 sedaj	\$15.75
vredne \$25.00 sedaj	\$18.50
vredne \$30.00 sedaj	\$22.00
vredne \$35.00 sedaj	\$24.00

OTROČJE SUKNJICE:

vredne \$5.00 sedaj	\$3.75
vredne \$6.00 sedaj	\$4.50
vredne \$7.00 sedaj	\$5.25
vredne \$8.00 sedaj	\$6.00
vredne \$10.00 sedaj	\$7.50
vredne \$12.00 sedaj	\$8.50

Vse ženske, moške in otročje jopiče (sweaters) dobite sedaj po skoraj polovični ceni.

Vse ženske in otročje mufe in ovratnice (mačke) iz prave kožuškovine zadnje mode.

vredne \$2.25 sedaj	\$1.50
vredne \$3.00 sedaj	\$2.25
vredne \$4.00 sedaj	\$2.75
vredne \$5.50 sedaj	\$3.75
vredne \$7.95 sedaj	\$5.50
vredne \$10.00 sedaj	\$7.00
vredne \$12.00 sedaj	\$8.50
vredne \$15.00 sedaj	\$10.75

Vse blago kupljeno pri meni je sveže, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga.

Pri tej priliki želim vsem cenjenim Slovincem in Slovenkam vesele božične praznike in srečno novo leto.

Beno B. Leustig,

6424 ST. CLAIR AVE.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,

Hell Phone Main 1304

Cur. Phone Central 2481 R

KRVNE IN KRONIČNE BOLEZNI

URADNE URE:

Od 9. zjutraj do 4. popoldne, od 7. do 8. zvečer.

Ob nedeljah od 10 do 12.

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. near East 9th St.

Za ČISTENJE OBLEK!

POKLIČITE NAS PO TELEFONU

ALI PA SAMI PRINESITE

NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽBA JE ŽE VEČ LET POZNANO KOT NAJBOLJE

The Frank's Dry Cleaning Co.

1361 East 55th Street

Central Lake Shore Bank

COLLINGSWOOD PODRUŽNICA

15513 Waterloo Road

Graven 1913 St.

TELEFON: CENTRAL 5694

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nizio ceno ničvrednih ponaredb. Start, pravi Pain-Expeller dobete le v zavrtku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c, je koristnejša kot pa za 35c, ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York

Na Devinski Skali.

Zgodovinski Roman.
SPISAL F. REMEC

Kar se je začelo petje. Te-
nak moški glas je v bližini pel
italijansko ljubavno pesem.
Komaj so se zaslišali prvi gla-
sovi, se je Katarina zganila in
vzkliknila:

"Imam ga, imam ga. Siromak
je blazen in ne bo vpraševal
za najin namen; siromak je
slaboten, tako da ga bodo
vojščaki pustili v miru, in si-
romak je Jurju hvaležen tako,
da bi zanj žrtvoval tudi življe-
nje."

Stekla je iz sobe in srečno
na vrtu našla pevca ljubavne
pesmi — Petra Vidala.

XXI.

Oblečeni v dolgi črni halji
in prepasani z dolgimi vrvmi
sta Hema in Katarina sledili
pevcu Vidalu. V rokah so
imeli vsi trije palice s križi na
koncu in mestni stražarji so
jih smatrali za nomarje ter jih
pustili toliko raje oditi, ker je
bil ves čedad že do grla sit
patrijarhovih vojakov.

Vidal je prepeval svete in
pobožne pesmi korakal med
Katarino in med Hemo, ne ve-
doč, kaj je pravi namen nje-
govih spremljevalk. Hema ni-
ti poznal ni. Govoril je samo s
Katarino in tudi s to le jako
milostno. Katarina je blazne-
ga pevca vedno imenovala
"kralja". Hema se je to zdelo
tako čudno, da je vprašala,
kaj to do pomeni.

"Vidal si domišlja, da je
kralj," je tiho rekla Katarina.
"Najprej si je nesrečnik do-
mišljal da je jarec in je nekaj
časa užival samo zelenjavo,
zda pa živi v veri, da je kralj.
Inenjuje ga tako, in lahko bo-
dete z njim izhajali."

Hema je to razkritje kaj
neugodno presenetilo. Plašno
je gledala blaznega pevca, ki
je gologlav korakal pred njo
in opeval mesec, ki je razlival
svojo medlo svetlobo po širnih
planjavah.

"In ta blazni človek naj na-
ju varno pripelje do mojega
moža?" je vprašala Hema bo-
ječe in dostavila: "Ah, Kata-
rina, jaz se bojim, da naju za-
pelje ta kralj v veliko nesre-
čo."

"Nič se ne bojte. Vidal po-
zna vsa skrivališča in vsa po-
ta. Dolgo let se je klatil pevec
od grada do grada po Krasu,
po Goriškem in po Notranj-
skem. Vsako drevo pozna in
vsak kamen. Če naju more
sploh kdo srečno pripeljati
skozi armado, je ta Vidal."

Konjski peket je opozoril
Katarino, da jo dohajajo jez-
deci in opozorila je Vidala na
to nevarnost. Vsi trije so za-
pustili cesto in se poskrili v
bližini za bujno sečjo, odkoder
se je dobro videlo na cesto.
Ni bilo treba dolgo čakati.
Kmalu so spoznali, da se bli-
ža osem konj in ni trajalo dol-
go, da so razločili, da jase mi-
mo Rajmondo z Zulejko in še
stimi vojščaki. Jahali so hitro
in kmalu izginili.

Zdaj so Katarina, Vidal in
Hema nadaljevali svojo pot.
Kmalu je Vidal zavil s ceste
na stran in je vodil svoji spre-
mljevalki po močvirnatih ste-
zah in zapuščenih potih, da
je obšel Tržič in patrijarhovo
armado ter prišel na kraška
tla.

V samotni kmetški koči se
je družba ustavila in prosila
za jed in pijačo, "kralj" je se-
del na Katarino željo za mi-
zo in prepeval, medtem ko je
Katarina pojasnila domačin
ljudem, da je Vidal blazen in
da ga spremljati njegovi se-
stri na božjo pot v nadi, da se
ga Bog usmili in mu povrne
pamet.

Tako je mimogrede Katarina
izprašala kmeta tudi o voj-
ni o uspehu patrijarhove ar-
made in čula je strašne reči,
kako armada ropa in pleni in
obsoja popolnoma nedolž-

ne ljudi na smrt samo zato,
ker se ustavljajo ropanju voj-
ščakov.

"Ali je armada že zavzela
Devin?" je vprašala Katarina
in strah jo je spreletel, da pri-
de morda že prepozno.

"Ne, to se še ni moglo zgo-
diti," je zatrdil kmetič. "Reč
li so, da bodo povsod zvonili
z vsemi zvonovi, ko zavzamejo
Devin."

"In zvonili še niso?"

"Niso in najbrže še dolgo
ne bodo. Devin je trdno zidan
in predno ga armada zavzame,
bo teklo mnogo krvi!"

"In devinski grajščaki —
Juri ali je v Devinu ali kje
drugje?" je nadalje izpraševa-
la Katarina, sedaj mirno in s
hladno preudarnostjo, ker je
imela veselo zavest, da Juri še
ni prenanan in da ga je še
mogoče rešiti.

"Nič ne ve, kje je Juri
Devinski," je pripovedoval
mož. "Mi spadamo pod grofa
goriškega in se zdaj ogiblje-
mo ljudi, ker nas je strah; ali
kmetški ljudje iz Devinskega,
ki so tod mimo bežali, so nam
pravili, da so videli Jurja, ko
se je s Furlanskega Tržiča
vračal v Devin. Eni menijo,
da je tam, drugi trde, da se je
umaknil v Komen ali v Seno-
žeče. Sicer pa se kmalu poka-
že, kako se bo Devin branil in
po tem se bo poznalo, če je
Juri tam, ali če ga ni."

Hema in Katarina sta imeli
dovolj časa, da razmislijo in
se pogovorita o svojem polo-
žaju in o vsem tem, kar jima
je bilo pri srcu. Toda obe sta
čutili, da jima ni mogoče go-
voriti o tem; kar jima je polni-
lo duši in senci in zaradi tega
sta bili obe v veliki zadregi.

Katarina se je prva prema-
gala.

"Milostiva gospa," je rekla
Hema, "pot je bila dolga in
čaka naju še težavnejša. Tre-
ba je da se odpočijete."

"Da, res je; potrebna sem
spanja."

Dasi je bila Katarina kot
bogata meščanka in varovan-
ka čedadskega mesta še v več-
ji meri vajena luksusa kakor
Hema, vendar ni ne trenotek
pomisljala, nego s spretno ro-
ko pomagali Hemi sleči se,
prav kakor da je njena hišna.

"Odpočijte se, milostiva gos-
pa; dobro Vam bo delo in
laglje boste zmagovali težko
hojo čez Kras."

Tako je govorila Katarina,
ko je spravila Hemo v poste-
ljo, potem pa je sedla na skri-
njo, ki je stala v kotu, da bi
zadremala.

"Kaj ne boste legli," je
vprašala Hema.

"Ne, kar tu ostanem," je
odgovorila Katarina, klasi je
bila utrujena in je potrebova-
la spanja.

"To ni mogoče, pridite sem
v posteljo," je vzkliknila He-
ma.

"Hvala, milostiva gospa —
to ne gre."

V tem trenutku je skočila
Hema s postelje in je pohitela
h Katarini; pokleknila je pred
njo in ji hotela sezuti čevlje.

"Milostiva gospa — ne —
pustite —"

Ali Hema ni odnehala, dasi
se je Katarina branila, in ji je
pomagala, da se je slekla.

Nekaj trenutkov pozneje
sta ležali in spali v prijatel-
skem objemu v siromaški kme-
tski postelji in zbirali nove
moči za nadaljne svoje poto-
vanje.

Čim se je stemnilo in so pri-
šli domači ljudje z dela do-
mov sta Katarina in Hema
vstali in se z Vidalom vred
odpravili proti Devinu. Pot je
bila težavna. Po golem kame-
nju in skozi bodoče grmečevje
sta hodili in ležli razvajeni
dama, da so jima noke krvave-
le in noge otekle ali vendar ni

nobena mislila na počitek.

"Na nekaterih krajih so nale-
tele na kmetisk kočice, a spo-
znale so, da so bile zapuščene;
večinoma je stalo samo zidov-
je, vse drugo je vpepelil ogenj,
ki so ga bili zaneti ropajoči
vojščaki."

Dalje prihajajo.

—V torek začnejo vojaške
oblasti razpošiljati vsem onim
ki so registrirani, pa še niso
bili pozvani v vojaško suknjo,
vprašalne pcle. (Nad 300 vpra-
šanj je v teh polah, in vse se
mora natančno odgovoriti.
Slovenski Politični Klub bo
priredil poseben večer, kjer
bodejo večji fantje pomagali
vsem Slovincem pisati ta
vprašanja in odgovore. Vse
to bo zastoj za Slovence. Po-
vprečno vzame pol ure, da se
za eno samo osebo odgovorijo
vsa vprašanja. Iz tega se spre-
vidi koliko je dela s tem.
Kdor ne bo odgovoril na vpra-
šanja tekom sedmih dni in jih
vrnil pristojni vojaški oblasti,
ta bo prijet in poslan nemudo-
ma v vojaško službo.

—Sporoča se, da bodejo eni
Slovani, ki so avstrijski poda-
niki in se nahajajo v vojaški
službi, kljub temu, da so Av-
strijci, pridržani v armadi,
razven onih, ki se absolutno
branijo tega. Kaj se z njimi
naredi, že ni znano.

—Slovenci, kupujte vojno
hranilne znamke. Dobite jih v
vsaki poštni postaji, in sicer
na Addison Rd. in St. Clair
ave. v lekarni Geanther, na
55. cesti in St. Clair, v lekarni
Braunlich ter na mnogih dru-
gih krajih. Vi plačate samo 25
centov naenkrat in s tem
mnogo pomagate ameriški
vladi v boju za svobodo člove-
štva. Hranite, kupujte vojno
hranilne znamke, pomagajte,
da se svet osvobodi in za ved-
no znebi militarizma.

Stanovanje se odda, 4 sobe.
1029 E. 69th St. (149)

Išče se slovensko dekle za
strežnico v restavrantu. 6034
St. Clair ave. (149)

Zgubila se je večja svota de-
narja v petek zvečer v bližini
33. ceste, najbrž med 41. in
33. cesto. Pošteni najditelj je
prošen, da vrne denar na 1434
E. 41st St. (149)

Soba za dva fanta se odda v
najem. Gonka soba. 1043 E.
61st St.

AMERIŠKO-SLOVENSKA
PRATIKA
ZA LETO 1918.
je izšla. Med drugim vsebuje tudi
veljavne najnovejše
DELAVSKE ODŠKODNINSKE
POSTAVE
za vsako državo posebej. — Cena s
poštino 16 centov. Naročite takoj.
PRATIKA Publishing Co.
45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

HIŠE NAPRODAJ.

Hiša na Bonna ave. za dve
družini, lot 40X124, cena
\$2850. Gotovine takoj \$1500.
Hiša na 58. cesti blizu St.
Clair za dve družini, 8 sob,
kopališče, velik lot, cena \$3600.
Plača se takoj \$1800.

Hiša na Norwood Rd. za 2
družini, kopališče, škričjeva
streha, velik lot, cena \$4300.
Plača se takoj \$1500.

Hiša na Byliss ave., kopali-
šče, škričjeva streha, velik lot,
cena \$3650. Plača se takoj
\$1000. Za nadaljna pojasnila
se obrnite na John Krall, 961
Addison Rd. (148)

Dva poštena Slovence iščeta
gorko sobo, če mogoče s hra-
no. Kdor ima kaj naj javi Jos.
Andr, 6025 St. Clair ave. (147)

Stanovanje se odda v najem,
6 sob, elektrika, kopališče,
furnace za plin ali premog.
869 Rudyard ave. Vzemite
Superior škaro. (148)

RAZPRODAJA.

Splošna razprodaja se pri-
čne 21. novembra, 1917 in bo
trajala, dokler se vse razpro-
da, pri

JOS. KOS,
v Collinwoodu.

Vsi ste vabljeni na to raz-
prodajo, ki bo v vašo korist v
sedanjem času. (152)

BARVE!

Ne pozabite, da še vedno
barvamo obleke. V zalogi ima-
mo črne, modre, zelene in ru-
deče barve. Ne kupite nove
obleke ali suknje, pošljite vašo
staro nam popraviti, čistiti ali
barvat, ako želite, da zgleda
zopet kakor nova. Pokličite
nas po telefonu ali pa sami
prinesite.

The Frank's Dry Cleaning Co.
Delavnica in uřad:
1361 E. 55th St.
nasproti L. S. banke.
Collinwood podružnica:
15513 Waterloo Rd.

(X131)

Pozor! Hiše naprodaj!

Kupite hišo od poštenega
moža. Naprodaj imam hišo
za 1 družino, osem sob, lot 40
X 200, škričjeva streha, po ja-
ko nizki ceni. Naprodaj hiša
18 sob na 71 cesti za tri dru-
žine, dve hiši na 71. cesti za
tri družine, furnace, elektrika,
škričjeva streha, po jako nizki
ceni. (Naprodaj hiše na Nor-
wood Rd. za 4 družine, hiše
na 74 cesti, hiše na 60. cesti
za eno, dve, tri družine. Hiše
na Addison Rd. za 2 ali 4 dru-
žine. Poleg tega imam več
candy stores, dobro idočo
mlekarno naprodaj po jako
zmernih cenah. Nadalje na-
znam, da nisem več v kom-
paniji z g. Lausinom, ker sem
začel to obrt na svojo roko.
Martin Poljanec, 6220 St.
Clair ave. Tel. Princetn 1944
W. (149)

V najem se da čedno stanova-
nje, 6 sob in kopališče. Vpra-
šajte na 5813 Prosser ave.
(148)

Slovenec želi dobiti delo v
groceriji ali mesnici za razpe-
ljavanje blaga ali drugače po-
magati. Vprašajte pri L. Vi-
rant, 1064 Addison Rd. (148)

Soba za enega ali dva fanta
se odda. 1370 Marquette Rd.
zdolaj. (147)

Ena soba se da v najem za e-
nega ali dva fanta. 1394 E.
53rd St. (147)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste
S posebno skrbnostjo izdeluje-
mo zdravniške predpise. V za-
logi imamo vse, kar je treba
v najboljši lekarni. (45)

OBRESTI
SE ZAČNEJO VSAK DAN
VLOŽITE DENAR NA

LAKE
SHORE
BANK

in po pravilih plačamo do
dvajset, ko potegnemo denar
ven

4%

St. Clair and 55th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

FRANK POJE

slovenska krojačnica in trgovina vseh moš- kih potrebščin.

Cenjenim Slovincem in Hrvatom priporočam svo- jo krojačnico in trgovino z vsemi potrebščinami za moške. Pri meni do- bite vedno uljudno in točno postrežbo.

CENE NIZKE.

Najfinejše obleke po meri, garantirane da pristoje.

Vse moške potrebščine ZA PRAZNIKE.

FRANK POJE,

4015-4017 ST. CLAIR-AVE.